

כל שעה פרק שני פסחים

מא.

עין משפט נר מצוה

קעז א ב מ"י פ"ח מה' ק"ס הלכה ז ספ"ח
ל"ח ע"ג
קעז ב מ"י פ"ח מה' קעז הלכה ז טו
ש"ש א"ח ספ"ח מה' ספ"ח ז
קעז ד ה י מ"י פ"ח מה' ספ"ח ז
ספ"ח ז
קעז ה מ"י פ"ח מה' ספ"ח ז
ש"ש הלכה ז
קעז ו מ"י פ"ח מה' ק"ס הלכה ז

רבינו חננאל

ת"ר ובשל מבושל ביום, אין לי אלא ביום, שאר משקים מ"ן, אמרת קל וחומר מה מים שאין מפיגין טעם הבשר אסור שאר משקים שפיגין טעמו של בשר אינו דין שאסור, ר' אומר ביום אין לי אלא ביום שאר משקים ביום, מי פירוח מ"ן, ת"ל ובשל מבושל ביום, ככל מבושל, דמפיק ליה כפול בשול אפילו צלי קדר, כיון שהוא עשוי כמין בשול אסור הוא, וה"ל דמפיק מנה הפגה הטעם צלי קדר מותר שאינו מפיג טעמו, וה"ל דמייח ליה לאסור משקין בק"ו ובשל מבושל מאי עבד ליה, מבני ליה דאפילו אם בשול אחר שצלאו או צלאו אחר שבשלו חייב, ובר' יוסי דתנאי יוצאין ברקיק השירי אבל לא כמבושל ואע"פ שלא נימחו, הרי לר' יוסי אע"פ כי רקיק זה אפרי הוא, כיון שבשלו יצא מתורת אפרי והרי הוא כמבושל, כך זה הבשר אע"פ שצלאו, כיון שבשלו יצא מתורת צלי, והרי הוא כמבושל, ללא כל צרכי כגון דסדא חרובא פטור, כי אינו חייב אלא על נא ועל מבושל, פירוש נא אברין, כגון שנעלה מטעם, אבל בשר חי לגמרי דלא עבר באש בלא אינו חייב, אמר רב הסדא המבשל בשבת בחמי טבריא פטור, דלאו תולדות אור הן, פטור שבשלו בחמי טבריא פטור, אמר רבא ועובר מסוס דבעינן צלי אש וליבא, אמר רבא אבל נא

לא שמיע י' בלומר א' סבירא י'. אף על גב דתנאי כותמיה קסבר ממנימין פליגא: **מודאמר** שמואל אין הלכה כרבי יוסי. השתא מדמי חומץ פליג דלרבי דעולא דאמר לעיל צין כך וצין כך אסור משום כך לך אמרין נירא סמור סמור לכרמא לא מקרב פליג אדרב כהנא דהא רב כהנא דאמר אכל למוך חרוסת לדברי הכל ישירף לא סבירא לי א"ר אשי כוותיה דרב כהנא מסתברא מודאמר שמואל י' אין הלכה כרבי יוסי מאי לאו (ב) צמותיה הוא דלא צמית הא חמועי מחמעא לא דילמא לא מצמת צמית ולא חמועי מחמועי: אין מבשלין וכו': ת"ר ובמים אין לי אלא במים שאר משקין מניין אמרת קל וחומר ומה מים שאין מפיגין טעמן אסורין שאר משקין שמופיגין טעמן לא כ"ש רבי אומר במים אין לי אלא מים שאר משקין מניין א"ל יובשל מבושל מ"מ מאי בינייהו איכא בינייהו צלי קדר ורבנן דאמי בשל מבושל מאי עבדי להו מבעי ליה לכרתניא י' בששלו ואח"כ צלאו או שצלאו ואח"כ בשלו חייב בשלמא בשלו ואח"כ צלאו חייב דהא בשליה אלא צלאו ואח"כ בשלו הא צלי אש הוא אמאי אמר רב כהנא הא מני רבי יוסי היא דרתניא יוצאין ברקיק השרוי ובמבושל שלא נימוח דברי ר"מ רבי יוסי אומר יוצאין ברקיק השרוי אבל לא במבושל אע"פ שלא נימוח עולא אמר אפילו תימא ר"מ שאני הכא דאמר קרא י' ובשל מבושל מ"מ ת"ר י' יכול צלאו כל צורכו יהא חייב ת"ל י' אל תאכלו מומנו נא ובשל מבושל במים נא ובשל מבושל אמרתי לך ולא שצלאו כל צורכו היכי דמי אמר רב אשי י' דשויא חרובא תנו רבנן י' כול אכל כות חי יהא חייב תלמוד לומר אל תאכלו מומנו נא ובשל מבושל נא ובשל אמרתי לך ולא חי יכול יהא מותר תלמוד לומר י' כי אם צלי אש היכי דמי נא אמר רב כדאמרי פרסאי אברנים י' אמר רב חסדא תימא י' המבשל בחמי טבריא בשבת פטור פסח שבשלו בחמי טבריא חייב מאי שנא בשבת דלא תולדות אש אמר רבא מ"מ חייב י' דקתני דקא עבר משום צלי אש רב חייא בריה דרב נתן מתני לה להא דרב חסדא בהדיא א"ר חסדא המבשל בחמי טבריא בשבת פטור ופסח שבשלו בחמי טבריא חייב שעבר משום צלי אש אמר ר' רבא י' אבלו נא לוקה

אחרות קאמר מי אית לך דרבנן נמי אחרות פליגי: לא סבירא לי. אלא כהרוסת נמי שרו והלכה כמותן: כווסיה דרב כהנא **מסבירא** דאמר רבנן אחרות לא פליגי וכי אמר שמואל הלכה כחכמים אחרת קאמר: אין הלכה כרבי יוסי. דאמר לעיל (מ) חומץ צומתן: מאי לאו. מדלל צמית חטין שהתמילו ליעפח כבר אלמא (ו) כשאר משקין הוא אחמועי נמי מחמע את הניתן מתחלה למוכו דכרב כהנא אלמא שמואל כרב כהנא סבירא ליה וכי קאמר שמואל הלכה כחכמים אחרת קאמר ולא אחרות: לא מילמס למיס, את שהתמילו להמתין ולא מחמע נמי את הניתן למוכו דלא הוי כמיס: **במים**. ובשל מבושל במים: שפיגין טעמן. שנתנין בו טעם שלהן: ובשל מבושל. רביא הוא דהוה ליה למיכתב נא ומבושל: עלי קדר. שמתבשלין אותו בקדירה בלא מים ובלא שום משקה אלא מים הפולטין שממנו. למחן דיליף לה מק"ו הכא שרי לרבי דיליף מרביא האי נמי בשל מבושל הוא: חייב. מלקות על אפילו: ר' יוסי היא. דאמר ניסול לאחר אפיה ניסול הוא: יוצאין. די חובת מנה ברקיק השרוי נתבשל לאחר אפייתו ואף על פי שמתבשל כולו הוא לא זמן שהוא קיים שלא נימוח לגמרי וכן במבושל: **אכל לא במבושל**. דלאו לחם קרינא היה ואע"פ שכבר נאפה בתנור הוליו וחור וניסול ציטלו מתורת לחם: שאני הכא. דרביה קרא ובשל מבושל דהוי ליה למכתב ומבושל וגו' הכא הכא הוא בפקח: יכול ללא כל לורכו. ואח"כ בשלו יהא חייב והאי תנא הוא דאמר לעיל ללא ואח"כ בשלו חייב. לישנא אחרתא יכול ללא כל לורכו דשויא חרובא כדמפרש יהא חייב דלאו צלי אש הוא אלא קלי אש וסרוק זה עיקר ורשאון אינו כלום דהואו תנא כיון דרבי קרא ללא ואחר כך בשלו מה לי עשה מרובא מה לי לא עשה: חרובא. סרוק. חי. לגמרי שלא נללא כלל: נא. צלי ואינו צלי: יכול יסא מוסר. לאכול ממנו חי לכתלה דאפי' אסורא נמי ליכא תלמוד לומר אל תאכלו ממנו נא כי אם צלי אש ולא זה שאינו צלי והוי ללא שכללות והאי תנא סבר אין לוקין על לאו שכללות: **כדאמרי פרסאי אברנים**. אותה צליה שנלשון פסקי קרייה אברנים צלשון הקודש קרי נא: חמי טבריא. מעינות רותחין: פסח שבשלו בחמי טבריא חייב. על אפילו וקא סלקא דעתך משום דלא תאכל מבושל: דלאו חולדות אש היא. הלכך לאו בשול הוא דליהו

תורה אור השלם

1. אל תאכלו ממונו נא
אם צלי אש ראשו על קרעו ועל קרבו.
שמות כ"ט

הגהות הב"ח

(ב) נ"ל אין הלכה כרבי יוסי מאי לאו מרלא צמית חמועי נמי מחמע כ"ל ותיבת חמועי הוא ותיבת הא מתקין (ג) ש"י דיה משקין חמועי כ"ל ותיבת הוא נחתק:

מוסף רש"י

יוצאין ברקיק השרוי. ממה די אפילו מנה על משה וקרעו היה לחם שני (ברכות דה"ה).

י"אין מבשלים את הפסח א' בטשקין וכו'. מימה למה שאלו כאלו חי משום דתנא ירקות שלוקות ומבושלות א"כ מיד היה לו לשנות בסמוך אחרת: **י"בא** בינייהו צלי קדר. פי' אי לוקה עליו אי לא אכל כצלי עלמא פסול הוי ועשה נמי אית ביה דצלי מחמת ד"א הוא כדאמרין גריש כ"ל צולין (לוקמן ע"ה): טעם מרובטו על חמרס וחור עליו יטול את מקומו נגע בחרסו של תנור יקלוק את מקומו וכן שאר משקין לא איתערך למילף אלא לענין מלקות אכל פשיטא דלכל הפסוח איכא עשה דמי אס צלי אש וא"ת והיכי יליף שאר משקין מק"ו והא אין מוהירין מן הדין ויש לומר דהאי קל וחומר אינו אלא מגלה דניסול דקרא איירי אף בשאר משקין: **אמר** רב כהנא הא עני ר' יוסי היא. מימה דרב כהנא דמוקי לה כרבי יוסי לרבנן האי בשל מבושל מאי עבדי להו דללא ואחר כך ציטלו לא לרין קרא דמסבירא ידעינן דניסול מצתה הלליה דאמר רבי יוסי גבי מנה יש לומר דרב כהנא סבר דרבי יוסי יליף מבשל מבושל דניסול מצתה אפיה: **אבל** א' במבושל. פי' דניסול מצתה ליה מתורת לחם ולפי' מיירי צלילתו רכה דצילתו ענה לא נפיק מתורת לחם כדפירש לעיל ור"י מפרש דמיירי צלילתו ענה ופסולה משום מנה עשירה ומייתי דמי היכי דסבר רבי יוסי דניסול מפיק ליה מתורת אפיה לשויה מנה עשירה כאלו

חייב משום אכ מלאכה: משום צלי אש. לאו דלא תאכלי אש. לאו דלאו שכללות: כהדיא. דחייב רב חסדא משום צלי אש ולא משום ניסול: לוקה

כאלו לא נאפה ה"ג גבי פסח עקר מיניה ניסול שם לזיה: **עולא** אמר אפי' תיבא ר' מאיר וכו'. הכא מדמי פסח לניסול מנה והיינו דלא כמסקנא דר"ל מברכין (ברכות דף נ"ח): דקאמר התם עולא משמיה דר' יוחנן שלוקות מברכין עליהם שהכל מצטל מהם שם ירק ודמי ע"כ לא קאמר רבי יוסי אלא דבעינן טעם מנה ועולא לטעמיה דלא בעי לדחויא הכא טעמא דרבי יוסי דבעינן טעם מנה והתם נמי קאמר דלרבי יוסי מברך שהכל: אכל

חייב משום אכ מלאכה: משום צלי אש. לאו דלא תאכלי אש. לאו דלאו שכללות: כהדיא. דחייב רב חסדא משום צלי אש ולא משום ניסול: לוקה

לרבי יוסי דלית ליה הכא גבי מנה דניסול מבטל האפיה ה"ג ציטלו מבושל מהם שם ירק ודמי ע"כ לא קאמר רבי יוסי אלא דבעינן טעם מנה ועולא לטעמיה דלא בעי לדחויא הכא טעמא דרבי יוסי דבעינן טעם מנה והתם נמי קאמר דלרבי יוסי מברך שהכל: אכל